

POSTANOWIENIE

Dnia 25 stycznia 2024 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Dziergawka

w sprawie **P. L.**

skazanego za przestępstwa z art. 263 § 2 k.k. i in.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 25 stycznia 2024 r.,

zażaleń skazanego i jego obrońcy na postanowienie Sądu Okręgowego w Gdańsku, sygn. akt V Ka 1965/22 (V Z 103/23) z dnia 11 października 2023 r.

o odmowie przywrócenia terminu do złożenia wniosku o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem,

na podstawie art. 518 k.p.k. w zw. z art. 126 § 3 k.p.k.

p o s t a n o w i ł

utrzymać w mocy zaskarżone postanowienie

[PGW]

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gdańsku zaskarżonym postanowieniem z dnia 11 października 2023 r. w sprawie o sygn. akt V Ka 1965/22 (V Z 103/23) nie uwzględnił wniosku skazanego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie i doręczenie odpisu uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 grudnia 2022 r., sygn. akt V Ka 1965/22.

Na powyższe postanowienie zażalenie złożył skazany argumentując, że nie chce ponosić odpowiedzialności za działania poczty polskiej, a także za brak profesjonalizmu ze strony obrońcy, który reprezentował go na rozprawie odwoławczej i nie złożył wniosku o

doręczenie wyroku wraz z uzasadnieniem. Zakwestionował także popełnienie czynów, za które został skazany.

Zażalenie wywiódł także obrońca skazanego, zarzucając obrazę art. 126 § 1 k.p.k.: „poprzez ograniczenie skazanemu prawa do sądu, co wyrażało się nie uwzględnieniem jego wniosku o przywrócenie terminu do sporządzenia uzasadnienia wyroku pomimo, że skazany który nie był osobiście obecny podczas ogłoszenia rozstrzygnięcia przez Sąd, o treści wyroku dowiedział się od obrońcy podczas rozmowy telefonicznej, obrońca niewłaściwie ocenił intencje P. L., a sam skazany jak uważa i twierdzi złożył dnia 16 grudnia 2022 r. wniosek o sporządzenie uzasadnienia wyroku, a z uwagi na brak odpowiedzi, kolejny wniosek złożył 16 marca 2023 r., zaś wobec powtarzających się jego twierdzeń o złożeniu w terminie omawianego wniosku, obiektywna ocena sytuacji nie powinna skutkować uznaniem naruszenia prawa przez wymienionego”.

W konkluzji obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego postanowienia oraz uwzględnienie wniosku skazanego i przywrócenie zawitego terminu do wniesienia środka odwoławczego.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zażalenia nie zasługiwały na uwzględnienie.

Stosownie do treści art. 126 § 1 k.p.k. warunkiem uwzględnienia wniosku o przywrócenie terminu zawitego jest wykazanie, że uchybienie terminowi nastąpiło z przyczyn od strony niezależnych, a więc takich, których strona nie mogła usunąć, aby dokonać wymaganej przez prawo czynności we właściwym czasie.

Skazany nie brał udziału w rozprawie odwoławczej w dniu 15 grudnia 2022 r., na której ogłoszony został wyrok, jednakże o jej terminie był prawidłowo powiadomiony, a pouczone o treści art. 451 k.p.k., nie składał wniosku o doprowadzenie. Był natomiast reprezentowany przez ustanowionego obrońcę z wyboru (vide: protokół - k. 1962). Nieobecność strony przy ogłaszaniu orzeczenia i pouczenia o sposobie zaskarżenia wyroku, należycie poinformowanej o terminie tej czynności, bynajmniej nie stanowi okoliczność od

niej niezależnej w rozumieniu
art. 126 § 1 k.p.k.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest pogląd, zgodnie z którym „*to na stronie wnoszącej o przywrócenie terminu zawitego ciąży obowiązek wskazania wszystkich okoliczności, które uniemożliwiły jej dokonanie czynności procesowej w przewidzianym terminie, a także uprawdopodobnienie, że nastąpiło to z przyczyn od strony niezależnych, tj. przekonywującego uzasadnienia zaistniałego uchybienia i wskazania podstaw swoich twierdzeń*” (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 16 lutego 2021 r., II KZ 1/21, LEX nr 3123455; postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 25 lipca 2019 r., V KZ 25/19, LEX nr 2699520). Wprawdzie wskazuje się w orzecznictwie, że zaniechanie obrońcy nie może wywołać negatywnych konsekwencji po stronie oskarżonego (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2022 r., I KZ 34/22), jednak na gruncie przedmiotowej sprawy nie doszło do zawinonego zaniechania obrońcy. Z informacji nadesłanej przez obrońcę wynika jednoznacznie, że po ogłoszeniu wyroku miała miejsce między nim a skazanym rozmowa telefoniczna, z której nie wynikało, aby skazany żądał sporządzenia stosownego wniosku o sporządzenie i doręczenie pisemnego uzasadnienia wyroku (k. 2034). Enigmatyczne twierdzenia obrońcy (na użytek przedmiotowego postępowania), że „*powziąłem być może subiektywne przeświadczenie, że klient nie oczekuje złożenia przeze mnie wniosku o sporządzenie uzasadnienia wydanego w sprawie wyroku*”, nie są bynajmniej przekonywujące. Tym bardziej, że obrońca dopiero po zaznajomieniu się z korespondencją P. L. zauważył, że niewłaściwie ocenił jego intencje (pismo obrońcy z dnia 23 maja 2023 r.). Dla przywrócenia terminu zawitego na dokonanie określonej czynności procesowej niezbędne jest wykazanie winy obrońcy skazanego, której nie można wywodzić z samego tylko faktu, że nie dokonał on określonej czynności, a to na wnioskodawcy ciąży powinność uprawdopodobnienia, że okoliczność, na którą się powołuje, jest od niego niezależna. Nie można bowiem przyjmować, że każde niewniesienie przez obrońcę oskarżonego wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku, jest przez niego zawinione (zob. postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 21 czerwca 2023 r., I KZ 15/23).

Skazany od początku twierdzi, że wniosek o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia wraz z uzasadnieniem przesłał osobiście do Sądu w dniu 16 grudnia 2022 r. Na tą okoliczność wskazuje obecnie w zażaleniu także jego obrońca. Tyle tylko, że – wbrew twierdzeniom żalących – okoliczność ta została już gruntownie zbadana w postępowaniu przed Sądem Najwyższym, który w uzasadnieniu postanowienia z dnia 7 września 2023 r., sygn. akt V KZ 26/23, utrzymującego w mocy zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku skazanego o sporządzenie i doręczenie uzasadnienia, analizując dokumentację z akt sprawy, w tym korespondencję z jednostką penitencjarną, szeroko odniósł się do prezentowanych przez skazanego twierdzeń w tej kwestii, skutecznie je podważając. Także z uzasadnienia zaskarżonego postanowienia wynika jednoznacznie, że Sąd Okręgowy w Gdańsku wnikliwie przeanalizował dokumentację znajdującą się w aktach sprawy i na tej podstawie słusznie zanegował twierdzenia skazanego o rzekomym dochowaniu przez niego należytej staranności w podejmowaniu czynności procesowych. Skazany powielając swoją argumentację, nie wykazał istnienia przesłanek niezbędnych do zastosowania instytucji, o której mowa w art. 126 § 1 k.p.k. Wbrew twierdzeniom obrońcy, powtarzające się twierdzenia skazanego o złożeniu w terminie omawianego wniosku (tj. w dniu 16 marca 2023 r.) nie mogą być uznane za „obiektywną ocenę sytuacji”, która winna skutkować uwzględnieniem jego wniosku o przywrócenie terminu. Dodatkowo zauważyć należy niekonsekwencję skazanego, który z jednej strony wskazuje, że był w pełni przekonany, że obrońcałoży zgodnie z terminem wniosek o uzasadnienie wyroku, jednocześnie zaś twierdzi, że to on złożył taki wniosek osobiście.

W zaistniałych okolicznościach Sąd Okręgowy słusznie stwierdził, że brak jest podstaw do uwzględnienia wniosku oskarżonego o przywrócenie terminu do złożenia wniosku o sporządzenie na piśmie i doręczenie uzasadnienia wyroku Sądu Okręgowego w Gdańsku z dnia 15 grudnia 2022 r. w sprawie o sygn. akt V Ka 1965/22.

W związku z powyższym, zaskarżone postanowienie jako prawidłowe, należało utrzymać w mocy.

[PGW]

[a!]